

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 727/2007,

26. juuni 2007,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) I, III, VII ja X lisa

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 999/2001, millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6a lõiget 2 ja artiklit 23,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EÜ) nr 999/2001 sätestatakse eeskirjad transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimiseks veistel, lammastel ja kitsedel ning likvideerimismeetmete võtmiseks pärast transmissiivse spongioosse entsefalopaatia (TSE) kinnitamist lammastel ja kitsedel.
- (2) Euroopa Toiduohutusamet võttis 2005. aasta oktoobris vastu arvamuse väikemäletsejaliste ebatüüpiliste TSE juhtumite liigitamise kohta. Oma arvamuses jõudis Euroopa Toiduohutusamet järeldusele, et ebatüüpilist skreipi on võimalik määratleda, ning esitas skreipijuhtumite liigitamise elemendid. Samuti soovib Euroopa Toiduohutusamet seireprogrammide, sealhulgas katsete ja proovivõtukorra kasutamist, et võimaldada TSE kõigi vormide avastamist väikemäletsejalistel.
- (3) Seepärast näib asjakohane võtta kasutusele väikemäletsejalistel esineva TSE, skreipijuhtumi, klassikalise skreipijuhtumi ja ebatüüpilise skreipijuhtumi määratlused.
- (4) Kui inimtoiduks tapetud loomal on kiirtesti tulemus praeguste eeskirjade, nimelt määruse (EÜ) nr 999/2001 III lisa kohaselt positiivne, tuleb lisaks positiivse testitulemusega rümbale hävitada vähemalt sellele samal tapaliinil vahetult eelnev rümp ja kaks vahetult järgnevat rümpa.

- (5) Kiirtesti positiivse tulemusega korjusega samal tapaliinil piirneva kolme korjuse täielik hävitamine on riski arvestades liialdatud. Nimetatud korjused tuleks hävitada üksnes juhul, kui standardmeetodite alusel tehtud uurimisel leiab kiirtesti positiivne tulemus kinnitamist või jääb ebaseleks.

- (6) Määruses (EÜ) nr 999/2001, muudetud komisjoni määrustega (EÜ) nr 214/2005 ⁽²⁾ ja (EÜ) nr 1041/2006, ⁽³⁾ nähakse ette kitsede ja lammaste tõhusatud seireprogrammid pärast ühel kitsel veiste spongioosse entsefalopaatia (BSE) avastamist 2005. aastal ja kolme ebaharilikku TSE juhtumit lammastel, mille puhul ei saanud BSEd välistada. Nimetatud seireprogrammid tuleks läbi vaadata kaheaastaste intensiivistatud testimiste tulemusi arvesse võttes, mille käigus ei ole kitsedel ega lammastel avastatud ühtki täiendavat BSE juhtumit. Programmide tulemuslikuks rakendamiseks peaksid alates 1. juulist 2007 kehtima läbivaadatud seireõuded.

- (7) Lammaste ja kitsede seireprogrammid on vaja uusi teaduslikke andmeid arvesse võttes hinnata ja läbi vaadata.

- (8) Praegune range tapmis- ja taastamispoliitika TSEsse haigestunud karjades tundub lammaste ja kitsede tugevdatud seire tulemusi silmas pidades ebaproportsionaalsena. Lisaks takistavad meetmete tulemuslikku rakendamist karjas TSE avastamise järel mitmed raskused, eelkõige seoses nakatunud karjade taastamisega.

- (9) 8. märtsil 2007 võttis Euroopa Toiduohutusamet vastu arvamuse lammastel ja kitsedel esineva TSE teatavate aspektide kohta. Oma arvamuses leidis amet, et puuduvad tõendid, mis kinnitaksid epidemioloogilist või molekulaarset seost inimestel esineva klassikalise ja/või ebatüüpilise skreipi ja TSE vahel, ning et BSE nakkuse tekitaja on ainuke zoonootilise toimega mõjurina määratletud TSE-nakkuse tekitaja. Lisaks leidis amet, et EÜ õigusaktides kirjeldatud praegused eristustestid, mida tuleb kasutada skreipi ja BSE eristamiseks, on usaldusväärsed BSE eristamisel klassikalisest ja ebatüüpilisest skreipist.

⁽¹⁾ EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1923/2006 (ELT L 404, 30.12.2006, lk 1).

⁽²⁾ ELT L 37, 10.2.2005, lk 9.

⁽³⁾ ELT L 187, 8.7.2006, lk 10.

- (10) Täiendavad tegurid, mis kinnitavad vajadust hinnata ümber TSE tõrjemeetmed väikemäletsejalistel, on selliste teaduslike tõendite puudumine, mis viitaksid sellele, et skreipi võib kanduda inimestele, BSE välistamine väikemäletsejalistel esinenud TSE juhtumite puhul ja selliste ebatüüpiliste TSE juhtumite avastamine, mille puhul nakkuse levik karjas on piiratud, kuid mis esinevad ka lammaste puhul, kelle genotüüpi peetakse BSE ja klassikalise skreipi suhtes resistentseks.
- (11) Lammaste ja kitsede sektori struktuur on ühenduse piires märkimisväärselt erinev, seepärast peaks liikmesriikidel olema võimalus kohaldada alternatiivset poliitikat, tingimusel et kehtestatakse ühtlustatud eeskirjad.
- (12) Komisjoni 15. juulil 2005. aastal vastu võetud TSE-plaanis püstitatakse ühe strateegilise eesmärgina haiguse likvideerimise meetmed väikemäletsejaliste puhul, võttes arvesse kättesaadavaid uusi diagnostikavahendeid, kuid tagades tarbijakaitse praegusel tasemel.
- (13) 13. juulil 2006. aastal võttis Euroopa Toiduohutusamet vastu arvamuse aretusprogrammide kohta TSEde suhtes resistentsuse saavutamiseks lammastel. Oma arvamuses jõudis Euroopa Toiduohutusamet järeldusele, et aretusprogrammid suurendavad lambapopulatsioonide vastupidavust praegu teada olevatele TSE vormidele ning soodustavad seega nii loomateravishoiu kui ka tarbijakaitse paranemist. Samuti andis Euroopa Toiduohutusamet soovitusi prionoalgu genotüübi määramise kohta.
- (14) Määruse (EÜ) nr 999/2001 artiklis 6a nähakse ette, et liikmesriigid võivad kehtestada aretusprogramme, et selekteerida oma lambapopulatsioonide resistentsus TSEde suhtes. Nimetatud aretusprogrammide kohta on tarvis kehtestada ühtlustatud miinimumnõuded.
- (15) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 999/2001 vastavalt muuta.
- (16) Komisjoni 13. veebruari 2003. aasta otsus 2003/100/EÜ, millega kehtestatakse miinimumnõuded aretusprogrammide kehtestamiseks, et saavutada lammaste resistentsus transmissiivsete spongiossete entsefalopaatiate suhtes, ⁽¹⁾ on aegunud, sest seal esitatud sätted asendatakse nüüd käesoleva määruse sätetega. Selguse ja õiguskindluse huvides tuleb kõnealune otsus kehtetuks tunnistada.
- (17) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomateravishoiu alalise komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I, III, VII ja X lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Otsus 2003/100/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesoleva määruse lisa punkti 2 alapunkti b kohaldatakse alates 1. juulist 2007.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 26. juuni 2007

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Markos KYPRIANOU

⁽¹⁾ ELT L 41, 14.2.2003, lk 41.

LISA

Määruse (EÜ) nr 999/2001 I, III, VII ja X lisa muudetakse järgmiselt:

1. I lisa 2. punkt asendatakse järgmisega:

„2. Käesolevas määruses kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

- a) „algupärane BSE juhtum” – veiste spongioosse entsefalopaatia juhtum, mille puhul ei ole nakatumine enne eluslooma importimist selgelt tõendatud;
- b) „eraldatud rasvkude” – tapmise ja tükeldamise käigus eraldatud sise- ja välisrasv, eelkõige veiste südame, rasviku ja neerude värsked rasv ja lõikamishoonest pärit rasv;
- c) „kohort” – rühm veiseid, mis hõlmab:
 - i) loomi, kes on sündinud nakatunud loomaga samas karjas kas 12 kuud enne või 12 kuud pärast kõnealuse looma sündi, ja
 - ii) loomi, kes on esimese eluaasta jooksul kasvanud koos nakatunud loomaga ja kes on saanud esimese eluaasta jooksul nakatunud loomaga sama sööta;
- d) „näitjuhtum” – esimene loom põllumajandusettevõttes või epidemioloogiliselt määratletud rühmas, kelle TSE nakkus leiab kinnitust;
- e) „TSE väikemäletsejalistel” – normist erineva PrP-valgu kinnitava katse järel lambal või kitsel avastatud transmissiivse spongioosse entsefalopaatia juhtum;
- f) „skreipijuhtum” – kinnitatud transmissiivse spongioosse entsefalopaatia juhtum lambal või kitsel, mille puhul BSE diagnoos on välistatud vastavalt kriteeriumidele, mis on sätestatud ühenduse referentlabori tehnilises käsiraamatus TSE tüve iseloomustuse kohta väikemäletsejalistel; (*)
- g) „klassikaline skreipijuhtum” – kinnitatud skreipijuhtum, mis on liigitatud klassikaliseks vastavalt kriteeriumidele, mis on sätestatud ühenduse referentlabori tehnilises käsiraamatus TSE tüve iseloomustuse kohta väikemäletsejalistel;
- h) „ebatüüpiline skreipijuhtum” – kinnitatud skreipijuhtum, mis on eristatav klassikalisest skreipist vastavalt kriteeriumidele, mis on sätestatud ühenduse referentlabori tehnilises käsiraamatus TSE tüve iseloomustuse kohta väikemäletsejalistel.

(*) <http://www.defra.gov.uk/corporate/vla/science/science-tse-rl-confirm.htm>”.

2. III lisa A peatükki muudetakse järgmiselt:

a) I osas asendatakse punktid 6.4 ja 6.5 järgmisega:

- „6.4. Kiirtestis positiivse või ebaselge tulemuse saanud looma kehaosad, sealhulgas nahk, kõrvaldatakse vastavalt määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 4 lõike 2 punktidele a ja b, välja arvatud materjal, mida säilitatakse B peatüki III osas ette nähtud registri jaoks.
- 6.5. Kui inimtoiduks tapetud loomal on kiirtesti tulemus positiivne või ebaselge, tuleb punkti 6.4 kohaselt lisaks positiivse või ebaselge testitulemusega looma rümbale hävitada vähemalt sellele samal tapaliinil vahetult eelnev rümp ja kaks vahetult järgnevat rümpa. Erandina võivad liikmesriigid otsustada hävitada eespool nimetatud rümbad üksnes juhul, kui X lisa C peatüki punkti 3.1 alapunktis b osutatud kinnitavate uuringute tulemusena osutub kiirtesti tulemus positiivseks või ebaselgeks.”

b) II osa asendatakse järgmisega:

„II. LAMMASTE JA KITSEDE SEIRE

1. Üldosa

Lammaste ja kitsede seiret teostatakse kooskõlas X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunktis b sätestatud laboratoorsete meetoditega.

2. Inimtoiduks tapetud lammaste ja kitsede seire

- a) liikmesriigid, milles paaritatud uttede ja utetalde populatsioon on suurem kui 750 000 looma, kontrollivad kooskõlas punktis 4 sätestatud proovivõtmise eeskirjadega aastas minimaalselt 10 000 inimtoiduks tapetud lammast;
- b) liikmesriigid, milles poeginud ja paaritatud kitsede populatsioon on suurem kui 750 000 looma, kontrollivad kooskõlas punktis 4 sätestatud proovivõtmise eeskirjadega aastas minimaalselt 10 000 inimtoiduks tapetud kitse;
- c) kui liikmesriigil tekib raskusi piisava arvu tapetud tervete lammaste või kitsede kogumisega ettenähtud väikseima valimimahu jaoks, mis on kehtestatud punktis a ja b, võib ta selle asendamise eesmärgil kontrollida kuni 50 % valimimahu ulatuses üle 18 kuu vanuseid surnud lambaid või kitsi suhtega üks ühele ja lisaks punktis 3 sätestatud väikseimale valimimahule. Lisaks sellele võib liikmesriik asendamise eesmärgil kontrollida kuni 10 % valimimahu ulatuses üle 18 kuu vanuseid lambaid või kitsesid, kes on tapetud haiguse likvideerimise programmi raames suhtega üks ühele.

3. Muul eesmärgil kui inimtoiduks tapetud lammaste ja kitsede seire

Liikmesriigid kontrollivad kooskõlas punktis 4 sätestatud proovivõtueeskirjadega ning tabelites A ja B osutatud valimite minimaalse suurusega lambaid ja kitsi, kes on surnud või tapetud, kuid keda ei tapetud:

— haiguse likvideerimise programmi raames ega

— inimtoiduks.

Tabel A

Liikmesriigi paaritatud uttede ja utetalde populatsioon	Surnud lammaste valimi minimaalne suurus ⁽¹⁾
> 750 000	10 000
100 000–750 000	1 500
40 000–100 000	100 % kuni 500
< 40 000	100 % kuni 100

⁽¹⁾ Valimite suuruse määramisel on arvesse võetud lammaste populatsiooni suurust igas üksikus liikmesriigis ning need on sätestatud eesmärgiga kehtestada saavutatavad sihid.

Tabel B

Liikmesriigi poeginud kitsede ja paaritatud kitsede populatsioon	Surnud kitsede valimi minimaalne suurus ⁽¹⁾
> 750 000	10 000
250 000–750 000	1 500
40 000–250 000	100 % kuni 500
< 40 000	100 % kuni 100

⁽¹⁾ Valimite suuruse määramisel on arvesse võetud kitsede populatsiooni suurust igas üksikus liikmesriigis ning need on sätestatud eesmärgiga kehtestada saavutatavad sihid.

4. Proovivõetueeskirjad punktides 2 ja 3 osutatud loomade puhul

Loomade vanus peab olema üle 18 kuu või neil peab olema enam kui kaks igemest väljunud jäävlõikehammast.

Loomade vanust hinnatakse hammastiku, nähtavate suguküpsuse tundemärkide või mis tahes muu usaldusväärse informatsiooni alusel.

Valimi moodustamisel vältida mis tahes grupi ülesindatust seoses päritolu, vanuse, tõu, toodangu tüübi või mis tahes muu näitajaga.

Proovivõtmisel võetakse arvesse iga piirkonda ja aastaega. Võimaluse korral tuleb vältida mitme proovi võtmist samast karjast. Liikmesriigid seavad oma seireprogrammides eesmärgiks saavutada võimaluse korral see, et järjestikustel proovivõttuaastatel tehakse TSE kontrolle kõigis ametlikult registreeritud põllumajandusettevõtetes, kus on üle 100 looma, ja neis, kus pole kunagi avastatud TSE juhtumeid.

Liikmesriigid kehtestavad süsteemi, mis võimaldab sihtmärgist lähtudes või muul alusel kontrollida, et loomad ei jääks proovide võtmisest kõrvale.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada jätta proovivõtmisel arvestamata kõrvalised piirkonnad, kus loomade tihedus on väike ja kus ei ole korraldatud surnud loomade kogumist. Kõnealust erandit rakendavad liikmesriigid teavitavad sellest komisjoni ning esitavad nende kõrvaliste piirkondade nimekirja, kus kõnealune erand kehtib. Kõnealune erand ei tohi hõlmata rohkem kui 10 % antud liikmesriigi lammaste ja kitsede populatsioonist.

5. Nakatunud karjade seire

Üle 18 kuu vanuseid või enam kui kahe igemest väljunud jäävlõikehambaga loomi, kes on tapetud hävitamise eesmärgil vastavalt VII lisa punkti 2.3 alapunkti b alapunktile i või ii või punkti 5 alapunktile a, kontrollitakse järgmises tabelis osutatud valimi suurusele vastava juhuslikult võetud lihtvalimi alusel.

Karjas hävitamise eesmärgil tapetud üle 18 kuu vanuste või enam kui kahe igemest väljunud jäävlõikehambaga loomade arv	Valimi minimaalne suurus
70 või vähem	Kõik nõuetele vastavad loomad
80	68
90	73
100	78
120	86
140	92
160	97
180	101
200	105
250	112
300	117
350	121
400	124
450	127
500 või rohkem	150

6. Muude loomade seire

Lisaks punktides 2, 3 ja 4 sätestatud seireprogrammidele võivad liikmesriigid teostada vabatahtlikult muude loomade seiret, eelkõige:

- piima tootmiseks ette nähtud loomade puhul;
- algupärase TSEga riikidest pärinevate loomade puhul;
- potentsiaalselt nakatatud söötasid tarbinud loomade puhul;
- TSEga nakatunud emasloomadest sündinud või pärit loomade puhul.

7. Lammaste ja kitsede kontrollimisele järgnevad meetmed

- 7.1. Kui inimtoiduks tapetud lammas või kits on vastavalt punktile 2 TSE kontrollimiseks välja valitud, ei märgistata tema korjust määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa I jao III peatükiga ette nähtud tervisemärgiga seni, kuni kiirtesti sooritamisel on saadud negatiivne tulemus.
- 7.2. Liikmesriigid võivad kalduda punktist 7.1 kõrvale juhul, kui tapamajas rakendatakse pädeva asutuse heaks kiidetud süsteemi, mis tagab, et looma kõikide kehaosade teekonda on võimalik jälgida ja ükski kontrollitud loomade tervisemarki kandev kehaosa ei välju tapamajast enne kiirtesti negatiivse tulemuse selgumist.
- 7.3. Kontrollitud looma kõiki kehaosi, sealhulgas nahka, säilitatakse ametliku kontrolli all seni, kuni kiirtesti sooritamisel on saadud negatiivne tulemus, välja arvatud vastavalt määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 4 lõike 2 punktile a, b või e vahetult kõrvaldatavate loomsete kõrvalsaaduste puhul.
- 7.4. Kiirtesti alusel positiivseks osutunud looma kõik kehaosad, sealhulgas nahk, kõrvaldatakse vahetult vastavalt määruse (EÜ) nr 1774/2002 artikli 4 lõike 2 punktile a, b või e, välja arvatud materjal, mida säilitatakse seoses käesoleva lisa B peatüki III osas sätestatud registriga.

8. Genotüübi määramine

- 8.1. Lammastel määratakse iga TSE positiivse juhtumi korral koodonite 136, 154 ja 171 prioonvalgu genotüüp. Lammaste genotüüpides, mille mõlema alleeli 136. koodon kodeeribalaniini, mõlema alleeli 154. koodon kodeerib arginiini ja mõlema alleeli 171. koodon kodeerib arginiini, leitud TSE juhtudest teatakse viivitamata komisjonile. Kui positiivne TSE juhtum on ebatüüpiline skreipijuhtum, määratakse kindlaks koodoni 141 prioonvalgu genotüüp.
- 8.2. Lisaks loomadele, kelle genotüüp on määratud punkti 8.1 sätete kohaselt, määratakse koodonite 136, 141, 154 ja 171 prioonvalgu genotüüp lammaste minimaalses valimis. Liikmesriikides, kus täisealiste lammaste populatsioon on üle 750 000 looma, on kõnealuse valimi minimaalne suurus vähemalt 600 looma. Muudes liikmesriikides on valimi minimaalne suurus vähemalt 100 looma. Proove võib võtta inimtoiduks tapetud loomadelt, põllumajandusettevõttes surnud loomadelt või elusloomadelt. Proovid peavad võtma arvesse kogu lambapopulatsiooni.”

3. VII lisa asendatakse järgmisega:

„VII LISA

TRANSMISSIIVSE SPONGIOOSSE ENTSEFALOPAATIA LIKVIDEERIMINE

A PEATÜKK

TSE esinemise kinnitamisele järgnevad meetmed

1. Artikli 13 lõike 1 punktis b osutatud uurimise käigus tuleb kindlaks määrata:
 - a) veiste puhul:
 - nakkuskinnitusega ettevõtte kõik ülejäänud mäletsejalised;
 - nakkuskinnitusega emasloomal kõik järglased kahe aasta jooksul enne või kahe aasta jooksul pärast haiguse kliiniliste tunnuste ilmnemist;

- nakkuskinnitusega looma kohordi kõik ülejäänud loomad;
- taudi võimalik päritolu;
- teised loomad nakkuskinnitusega farmis või teised põllumajandusettevõtted, kus on loomi, kes võivad olla TSE tekitajate poolt nakatatud või kes on puutunud kokku sama sööda või nakkusallikaga;
- võimaliku nakatunud sööda või muu materjali liikumine või muud levimisviisid, mis võivad olla TSE tekitajat kõnealusesse ettevõttesse või sellest välja viinud;

b) lammaste ja kitsede puhul:

- nakkuskinnitusega ettevõtte kõik mäletsejalised, välja arvatud lambad ja kitsed;
- võimaluse korral vanemad, ja emaste loomade puhul kõik embrüod, munarakud ja viimased järglased nakkuskinnitusega emaslooma puhul;
- lisaks teises taandes nimetatud loomadele kõik muud lambad ja kitsed nakkuskinnitusega põllumajandusettevõttes;
- haiguse võimalik päritolu ja muud põllumajandusettevõtted, kus on loomi, embrüoid või munarakke, mis võivad olla TSE tekitajate poolt nakatatud või mis on puutunud kokku sama sööda või nakkusallikaga;
- võimaliku nakatunud sööda või muu materjali liikumine või muud levimisviisid, mis võivad olla TSE tekitajat kõnealusesse ettevõttesse või sellest välja viinud.

2. Artikli 13 lõike 1 punktis c sätestatud meetmed hõlmavad vähemalt:

2.1. BSE esinemise kinnitamise puhul veistel punkti 1 alapunkti a teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaks määratud veiste tapmist ja täielikku hävitamist; liikmesriik võib siiski otsustada:

- mitte tappa ja hävitada punkti 1 alapunkti a kolmandas taandes osutatud kohordi loomi, kui on olemas tõendus, et need loomad ei saanud nakatunud loomaga sama sööta;
- punkti 1 alapunkti a kolmandas taandes osutatud kohordi loomade tapmist ja hävitamist edasi lükata kuni nende tootliku elu lõpuni, juhul kui on tegemist spermakogumiskeskustes peetavate pullidega ja on tagatud nende surmajärgne täielik hävitamine.

2.2. Kui liikmesriigi põllumajandusettevõtte lamba või kitse puhul on tekkinud TSE esinemise kahtlus, siis rakendatakse kõigi teiste selle põllumajandusettevõtte lammaste ja kitsede suhtes ametlikku liikumiskiirangut, kuni selguvad uurimise tulemused. Kui on tõendusi, et põllumajandusettevõtte, kus loom viibis, kui TSE esinemise kahtlus tekkis, ei ole tõenäoliselt ettevõtte, kus loom TSEga kokku võis puutuda, võib pädev asutus otsustada, et muude põllumajandusettevõtete või ainult nakkuse tekitajatega kokku puutunud ettevõtte loomade suhtes rakendatakse ametlikku kontrolli, sõltuvalt olemasolevast epidemioloogilisest infost.

2.3. TSE esinemise kinnitamise puhul lambal või kitsel:

- a) kui pärast X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunkti c sätestatud korra kohaselt teostatud laboritevahelise võrdluse tulemuste laekumist ei saa BSEd välistada, kõigi punkti 1 alapunkti b teises kuni viiendas taandes osutatud uurimise käigus tuvastatud loomade, embrüote ja munarakkude hävitamine;
- b) kui BSE esinemine välistatakse X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunkti c sätestatud korra kohaselt, siis vastavalt pädeva asutuse otsusele:

kas

- i) punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaks määratud loomade tapmine ja täielik hävitamine ning embrüote ja munarakkude hävitamine. Põllumajandusettevõtte suhtes kohaldatakse punktis 3 sätestatud tingimusi;

või

- ii) punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaks määratud loomade tapmine ja täielik hävitamine ning embrüote ja munarakkude hävitamine, välja arvatud:

- ARR/ARR-genotüübi tõujääd;
- vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita aretusused, ja kui sellised uted on uurimise ajal tiined, sündivad talled, kui nende genotüüp vastab selle lõike nõuetele;
- ainult tapaks mõeldud vähemalt ühe ARR-alleeliga lambad;
- kui pädev asutus nii otsustab, alla kolme kuu vanused ainult tapaks ette nähtud lambad ja kitsed.

Põllumajandusettevõtte suhtes kohaldatakse punktis 3 sätestatud tingimusi;

või

- iii) liikmesriik võib otsustada punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus tuvastatud loomi mitte tappa ega hävitada, kui neid on raske asendada teadaoleva genotüübiga lammastega või kui ARR-alleeli esinemissagedus töu piires või põllumajandusettevõttes on väike või kui seda peetakse vajalikuks inbriidingu vältimiseks või lähtudes kõigi epidemioloogiliste tegurite läbimõeldud arvessevõtmisest. Põllumajandusettevõtte suhtes kohaldatakse punktis 4 sätestatud tingimusi;

- c) erandina punktis b sätestatud meetmetest ja üksnes juhul, kui põllumajandusettevõttes kinnitatud TSE juhtumi näol on tegu ebatüüpilise skreipijuhtumiga, võib liikmesriik otsustada kohaldada punktis 5 sätestatud meetmeid;

- d) liikmesriigid võivad otsustada:

- i) asendada punkti b alapunktis i osutatud kõigi loomade tapmine ja täielik hävitamine inimtoiduks tapmisega;
- ii) asendada punkti b alapunktis ii osutatud loomade tapmine ja täielik hävitamine inimtoiduks tapmisega,

tingimusel et:

- loomad tapetakse asjaomase liikmesriigi territooriumil;
- kõiki üle 18 kuu vanuseid või enam kui kahe igemest väljunud jäävlõikehambaga loomi, kes on tapetud inimtoiduks, testitakse TSE esinemise suhtes vastavalt X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunktis b sätestatud meetoditele;

- e) määratakse kuni 50 punkti b alapunktide i ja iii kohaselt hävitatud või inimtoiduks tapetud lamba prioriteetse genotüüp.

2.4. Kui nakatunud loom on sisse toodud teisest põllumajandusettevõttest, võib liikmesriik juhtumi arenguloost lähtudes otsustada kohaldada likvideerimismeetmeid ka päritoluettevõttes lisaks nakkuskinnitusega ettevõttele või selle asemel; kui maad kasutab ühiskarjatamiseks mitu karja, võivad liikmesriigid otsustada piirduda meetmete kohaldamisel ühe karjaga, võttes arvesse kõiki epidemioloogilisi tegureid; kui ühes põllumajandusettevõttes peetakse rohkem kui üht karja, võivad liikmesriigid otsustada, et likvideerimismeetmeid kohaldatakse ainult selle karja suhtes, kus TSE leidis kinnitust, juhul kui on olemas tõendus, et karju on hoitud üksteisest eraldatult ja nakkuse levimine karjade vahel kas otseselt või kaudsel teel on ebatõenäoline.

3. Pärast punkti 2.3 alapunktide a ja b alapunktides i ja ii osutatud meetmete kohaldamist põllumajandusettevõttes:
- 3.1. Põllumajandusettevõt(e)tesse võib tuua üksnes järgmisi loomi:
- a) ARR/ARR-genotüübiga isased lambad;
 - b) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita emased lambad;
 - c) kitsed, tingimusel et:
 - i) põllumajandusettevõttes ei leidu lisaks alapunktides a ja b nimetatud genotüübiga lammastele muid lambaid;
 - ii) pärast karja hävitamist on põllumajandusettevõtte kõiki lautu põhjalikult puhastatud ja desinfitseeritud.
- 3.2. Põllumajandusettevõt(e)tes võib kasutada üksnes järgmist lambaspermat ja -embrüosid:
- a) ARR/ARR-genotüübiga jäärade sperma;
 - b) vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita embrüod.
- 3.3. Loomade väljaviimine põllumajandusettevõttest toimub järgmistel tingimustel:
- a) ARR/ARR-tüüpi lammaste põllumajandusettevõttest väljaviimise suhtes ei kohaldata mingeid piiranguid;
 - b) ainult ühe ARR-alleeliga lambaid võib põllumajandusettevõttest välja viia ainult kohe inimtoiduks tapmiseks või hävitamiseks; siiski:
 - vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita uttesid võib viia teistesse põllumajandusettevõttesse, millel on piirang vastavalt punkti 2.3 alapunkti b alapunktiga ii või punktiga 4 kooskõlas olevate meetmete rakendamisele;
 - kui pädev asutus nii otsustab, võib ute- ja kitsetallesid viia ainult ühte teise põllumajandusettevõttesse tapaeelseks nuumamiseks; sihtkoha põllumajandusettevõttes ei tohi olla muid kui tapaeelseks nuumamiseks ette nähtud lambaid ja kitsi, ning asutus ei saada eluslambaid ja -kitsi teistesse asutustesse muuks kui ainult kohe tapmiseks;
 - c) kitsi võib välja viia tingimusel, et põllumajandusettevõttes teostatakse tõhustatud TSE seiret koos kõigi üle 18 kuu vanuste kitsede kontrollimisega, kes:
 - i) kas tapetakse oma tootliku elu lõpus inimtoiduks või
 - ii) kes on surnud või tapetud põllumajandusettevõttes ja vastavad III lisa A peatüki II osa punktis 3 sätestatud tingimustele;
 - d) kui liikmesriik nii otsustab, võib alla kolme kuu vanused ute- ja kitsetalled põllumajandusettevõttest välja viia otse inimtoiduks tapmiseks.
- 3.4. Punktides 3.1, 3.2 ja 3.3 loetletud piirangud kehtivad põllumajandusettevõttele kolme aasta jooksul alates:
- a) kuupäevast, mil kõik ettevõtte lambad on saavutanud ARR/ARR-staatus, või
 - b) kuupäevast, mil ettevõttes peeti mõnda lammast või kitse, või
 - c) kuupäevast, mil algas punkti 3.3 alapunktis c sätestatud tugevdatud TSE-seire, või

- d) kuupäevast, mil kõik ettevõtte tõujäraad on ARR/ARR-genotüübiga ja kõigil aretusuttedel on vähemalt üks ARR-alleel ja puudub VRQ-alleel, ja tingimusel, et kaheaastase perioodi jooksul on järgmised üle 18 kuu vanused loomad saanud TSE esinemise kontrollis negatiivse tulemuse:
- iga-aastane valim lambaid, kes tapetakse nende tootliku elu lõpus inimtoiduks, vastavalt III lisa A peatüki II osa punktis 5 esitatud tabelis osutatud valimi suurusele, ja
 - kõik III lisa A peatüki II osa punktis 3 nimetatud lambad, kes on surnud või tapetud põllumajandusettevõttes.
4. Pärast punkti 2.3 alapunkti b alapunktis iii sätestatud meetmete kohaldamist põllumajandusettevõttes ja kahe aasta jooksul pärast viimase TSE juhtumi avastamist:
- a) identifitseeritakse kõik põllumajandusettevõtte lambad ja kitsed;
 - b) võib kõiki põllumajandusettevõttes olevaid lambaid ja kitsi sealt välja viia üksnes asjaomase liikmesriigi territooriumi piires inimtoiduks tapmiseks või hävitamiseks; kõiki inimtoiduks tapetud üle 18 kuu vanuseid loomi kontrollitakse TSE esinemise suhtes X lisa C peatüki punkti 3.2 alapunktis b sätestatud laboratoorse meetodi kohaselt;
 - c) pädev asutus peab tagama, et embrüoid ja munarakke ei saadeta põllumajandusettevõtetest välja;
 - d) põllumajandusettevõttes võib kasutada üksnes ARR/ARR-genotüübiga jäärade spermat ning vähemalt ühe ARR-alleeliga ja ilma VRQ-alleelita embrüoid;
 - e) kõigil üle 18 kuu vanustel lammastel ja kitsedel, kes on surnud või tapetud põllumajandusasutuses, tuleb kontrollida TSE esinemist;
 - f) põllumajandusettevõttesse võib tuua üksnes ARR/ARR-genotüübiga isaseid lambaid ja emaseid lambaid põllumajandusettevõtetest, kus ei ole avastatud TSE juhtumeid, või karjadest, mis vastavad punktis 3.4 sätestatud tingimustele;
 - g) põllumajandusettevõttesse võib tuua kitsi üksnes põllumajandusettevõtetest, kus pole avastatud TSE juhtumeid, või karjadest, mis vastavad punktis 3.4 sätestatud tingimustele;
 - h) kõigi põllumajandusettevõtte lammaste ja kitsede suhtes kohaldatakse ühiskarjatamise piiranguid, mille määrab kõigi epidemioloogiliste tegurite läbimõeldud kaalumisel kindlaks pädev asutus;
 - i) kui pädev asutus nii otsustab, võib ute- ja kitsetallesid erandina punktist b viia sama liikmesriigi piires teise põllumajandusettevõttesse tapaeelseks nuumamiseks, tingimusel et sihtkoha põllumajandusettevõttes ei tohi olla muid kui tapaeelseks nuumamiseks ette nähtud lambaid ja kitsi ja asutus ei saada eluslambaid ja -kitsi teistesse põllumajandusettevõttesse muuks kui ainult kohe tapmiseks.
5. Pärast punkti 2.3 alapunktis c ette nähtud erandi kohaldamist kehtivad järgmised meetmed:
- a) kas punkti 1 alapunkti b teises ja kolmandas taandes osutatud uurimise käigus kindlaks määratud loomade tapmine ja täielik hävitamine ning embrüote ja munarakkude hävitamine. Liikmesriigid võivad otsustada määrata tapetud ja hävitatud lammaste prioonivalgu genotüübi;
 - b) või kahe aretusaasta jooksul pärast viimase TSE juhtumi avastamist vähemalt järgmised meetmed:
 - i) kõik põllumajandusettevõtte lambad ja kitsed identifitseeritakse;
 - ii) põllumajandusettevõttes tuleb kaks aastat läbi viia tõhustatud TSE seiret koos kõigi inimtoiduks tapetud üle 18 kuu vanuste lammaste ja kitsede ning kõigi põllumajandusettevõttes surnud või tapetud üle 18 kuu vanuste lammaste ja kitsede kontrollimisega;
 - iii) pädev asutus peab tagama, et põllumajandusettevõtetest pärit eluslambaid ja -kitsi, embrüoid ja munarakke ei saadeta teistesse liikmesriikidesse ega kolmandatesse riikidesse.

6. Liikmesriigid, kes kohaldavad punkti 2.3 alapunkti b alapunktis iii või punkti 2.3 alapunktides c ja d sätestatud erandeid, esitavad komisjonile aruande nimetatud erandite andmise tingimustest ja kriteeriumidest. Kui karjades, kus kohaldatakse erandeid, avastatakse täiendavaid TSE juhtumeid, hinnatakse kõnealuste erandite võimaldamise tingimused ümber.

B PEATÜKK

Artikli 6a kohased miinimumnõuded aretusprogrammile, mis on ette nähtud TSEde suhtes resistentsuse saavutamiseks lammastel

1. OSA

Üldnõuded

1. Aretusprogramm keskendub suure geneetilise potentsiaaliga karjadele.
2. Koostatakse andmebaas, mis sisaldab vähemalt järgmisi andmeid:
 - a) kõigi aretusprogrammis osalevate karjade identifitseerimistunnused, tõug ja loomade arv;
 - b) nende loomade identifitseerimistunnused, kellelt on aretusprogrammi käigus proove võetud;
 - c) genotüübi määramise testide tulemused.
3. Luuakse ühtne sertifitseerimissüsteem, mis näeb ette iga sellise looma genotüübi sertifitseerimise, kellelt on aretusprogrammi käigus proove võetud, viitega looma individuaalsele identifitseerimisnumbrile.
4. Loomade ja proovide identifitseerimiseks, proovide töötlemiseks ja tulemuste edastamiseks luuakse inimeksimuste võimalust minimeeriv süsteem. Süsteemi tõhusust jälgitakse regulaarsete juhuslike kontrollidega.
5. Aretusprogrammi käigus kogutud vere või muude kudede genotüüp määratakse programmi kohaselt heakskiidetud laborites.
6. Liikmesriigi pädev asutus võib aidata aretusühingutel rajada aretusprogrammi tulemusel tõenäoliselt haruldaseks muutuvat ja prioonvalgu genotüüpe esindavat spermat, munarakke ja/või embrüoid sisaldavaid geenipanku.
7. Aretusprogrammid koostatakse iga tõu kohta, võttes arvesse:
 - a) erinevate alleelide esinemissagedust vastava tõu puhul;
 - b) tõu haruldust;
 - c) inbriidingu või geneetilise kõrvalekalde vältimist.

2. OSA

Programmiga hõlmatud karju käsitlevad erieeskirjad

1. Aretusprogrammi eesmärgiks on suurendada ARR-alleeli esinemissagedust lambakarjas, vähendades neid allele, mis suurendavad vastuvõtlikkust TSEdele.
2. Miinimumnõuded programmiga hõlmatud karjadele on järgmised:
 - a) kõik loomad, kelle genotüüpi määratakse, identifitseeritakse turvaliste vahendite abil;
 - b) kõigi karjasiseseks tõuaretuseks ette nähtud jäärade genotüüp tuleb enne nende tõuaretuseks kasutamist kindlaks määrata;
 - c) kõik VRQ-alleeliga isasloomad tuleb kuue kuu jooksul pärast genotüübi kindlaksmääramist tappa või kastreerida; nimetatud loomi tohib põllumajandusettevõttest välja viia ainult tapmiseks;

- d) teadaolevalt VRQ-alleleiga emasloomi tohib põllumajandusettevõttest välja viia ainult tapmiseks;
 - e) isasloomi, sealhulgas kunstlikuks seemenduseks kasutatavaid spermadoonoreid, keda ei ole aretusprogrammi raames sertifitseeritud, ei tohi kasutada karjasiseseks tõuaretuseks.
3. Liikmesriigid võivad tõugude ja tootmisomaduste kaitsmiseks otsustada teha erandeid punkti 2 alapunktides c ja d sätestatud nõuetest.
4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni punkti 3 kohaselt tehtud eranditest ja kasutatud kriteeriumidest.

3. OSA

Raamistik lambakarjade TSEde suhtes resistentseks tunnistamiseks

1. Raamistiku kohaselt tunnistatakse TSEde suhtes resistentseks lambakarjad, kes artiklis 6a sätestatud aretusprogrammis osalemise tulemusena vastavad programmis nõutavatele kriteeriumidele.

Resistentseks tunnistamine toimub vähemalt kahel järgmisel tasemel:

- a) I taseme karjad koosnevad ainult ARR/ARR-genotüübiga lammastest;
- b) II taseme karjad on karjad, milles järglaskond koosneb ainult ARR/ARR-genotüübiga jäärade sigitatud lammastest.

Olenevalt riiklikest nõudmistest võivad liikmesriigid otsustada kehtestada ka täiendavaid tunnustamisemeid.

2. TSEde suhtes resistentsetest karjadest pärit lammaste hulgas tehakse regulaarseid juhuslikke kontrole:
- a) genotüübi kontrollimiseks põllumajandusettevõttes või tapamajas;
 - b) I taseme karjade puhul üle 18 kuu vanuste loomade kontrollimiseks TSE suhtes vastavalt III lisale.

4. OSA

Liikmesriikide poolt komisjonile esitatavad aruanded

Liikmesriigid, kes kehtestavad oma lambapopulatsioonide TSEde suhtes resistentsuse selekteerimiseks siseriiklike aretusprogramme, teavitavad komisjoni kõnealuste programmide nõuetest ja esitavad nende edenemise kohta aastaaruande. Iga kalendriaasta kohta esitatakse aruanne hiljemalt järgneva aasta 31. märtsiks."

4. X lisa C peatükki muudetakse järgmiselt:
- a) Punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Proovivõtmine

Kõik TSE tuvastamiseks uuritavad proovid kogutakse rahvusvahelise episootiaameti maismaaloomade diagnostiliste testide ja vaktsiinide käsiraamatu („Manual for diagnostic tests and vaccines for Terrestrial Animals”, edaspidi „käsiraamat”) viimases väljaandes sätestatud meetodite ja protokolle kasutades. Lisaks sellele või rahvusvahelise episootiaameti meetodite ja protokollide puudumisel ning piisava materjali kättesaadavuse kindlustamiseks tagab pädev asutus ühenduse proovivõtumeetodite ja protokollide kasutamise vastavalt referentlabori väljatöötatud juhistele. Eelkõige kogub pädev asutus kättesaadavate teaduslike nõuannete ja ühenduse referentlabori juhiste kohaselt asjakohase koematerjali, et tagada kõigi teadaolevate TSE tüvede avastamine väikemäletsejalistel, ning hoiab kiiresti negatiivse tulemuse saamiseni vähemalt poolt kogutud koematerjalist värskena, kuid mitte külmutatuna. Kui tulemus on positiivne või ebaselge, tuleb järelejäänud koematerjali ühenduse referentlabori juhiste kohaselt töödelda.

Proovidele märgitakse nõuetekohaselt looma tunnused, kellelt proov on võetud."

b) Punkti 3.2 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) TSE seire

Lammastest ja kitsedest pärinevaid III lisa A peatüki II osa („Lammaste ja kitsede seire”) sätete kohaselt laboratoorsele testimisele saadetud proove analüüsitakse kiirtesti abil, kasutades asjakohaseid meetodeid ja protokolle ning lähtudes kättesaadavatest teadusalastest nõuannetest ja ühenduse referentlabori juhistest, et tagada kõigi teadaolevate TSE tüvede avastamine.

Kui kiirtesti tulemus on ebaselge või positiivne, saadetakse proovikoed viivitamata ametlikku laborisse alapunkti a sätete kohaste kinnitavate uuringute teostamiseks immunotsütotokeemiat, immunoblotanalüüsi või elektronmikroskoopia abil iseloomulike fibrillide tuvastamist kasutades. Kui kinnitavate uuringute tulemus on negatiivne või ebaselge, tehakse vastavalt ühenduse referentlabori juhistele täiendavad kinnitavad kontrollid.

Kui ühe kõnealuse kinnitava uuringu tulemus on positiivne, käsitatakse looma TSE-positiivse juhuna.”

c) Punkti 3.2 alapunkti c alapunkti ii kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Igal näitjuhtumile järgneval aastal tehakse ühe ja sama põllumajandusettevõtte nakatunud karjades avastatud vähemalt kahe esimese positiivse TSE juhtumi puhul positiivsete TSE-proovide täiendav kontroll.”
